

CRIDA MUNDIAL PER A UNA NOVA MOBILITZACIÓ A FAVOR DE LA INFÀNCIA (*)

20è aniversari de la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de l'Infant

“La Humanitat ha d'atorgar a l'infant el millor que li pugui donar”

Eglantyne Jebb

Declaració de Ginebra 1924

1. Amb motiu del 20è aniversari de l'adopció per l'Assemblea General de les Nacions Unides de la **Convenció sobre els Drets de l'Infant**, nosaltres, signants del present document, llancem amb gravetat una crida urgent a una nova mobilització a favor de la infància.

2. La Convenció ha marcat un moment històric: ha permès una nova mirada sobre l'infant. Des de la seva promulgació i ratificació per la quasi totalitat de nacions, **els infants han estat considerats com a persones de ple dret, veritables subjectes de drets** humans de manera inalienable i sense discriminació. A més, pel fet que són éssers fràgils i en creixement, tenen necessitat de protecció.

3. Segons l'opinió de les organitzacions, els experts i les personalitats signants d'aquesta Crida, la transposició de les normes de la Convenció a les legislacions nacionals i les polítiques d'infància posades en pràctica ha donat lloc a avenços reals.

4. **Malauradament, els compromisos adquirits encara són lluny de ser respectats a tot arreu.** Massa sovint es considera els infants objectes d'assistència, o destinataris d'alguns drets que els són atorgats com una almoina. Massa infants en el món resten al marge dels seus drets, fins i tot els més fonamentals.

5. Infants soldats, infants treballadors en condicions penoses i perilloses, infants objectes d'abusos, de tota forma de violència, violats, infants obligats a fugir contínuament amb o sense família davant de les guerres, la fam, els cataclismes naturals, infants abandonats i rebutjats per tothom, empesos a viure al carrer, sense educació, sense pàtria, sense documentació...

6. Infants que han esdevingut més vulnerables encara per la fragilitat de les famílies, la urbanització massiva, la degradació de l'entorn, la mundialització que fa augmentar les desigualtats. Avui, **la crisi econòmica que s'escampa a escala planetària** augmenta les amenaces que pesen sobre milions d'ells.

7. **Tots aquests infants tenen una cosa en comú: són desarrelats.** Desarrelament físic, de vegades brutal, del seu país o de l'indret on haurien de créixer; però també desarrelament psicosocial, més íntim, causa d'un xoc més profund encara, quan no reben amor, ni són escoltats, quan viuen al marge d'una família o de la societat, quan no s'inscriuen en un llinatge, hereu d'una col·lectivitat humana vinculada a la seva cultura i a la seva història. Aquests infants es troben “desarrelats” d'un indispensable espai humà de vida, de la possibilitat d'un creixement equilibrat en un ambient de respecte afectuós i veritable.

8. **Aquest desarrelament ens ha d'interpel·lar molt seriosament; ha de ser més ben comprès, més ben estudiat en les seves causes i en les seves greus conseqüències per a la humanitat present i futura.**

9. Aquestes situacions no són ni excepcionals d'aquest o d'aquest altre país: milions d'infants en el món viuen aquesta dramàtica pèrdua de referents, la qual, ineluctablement, els priva així mateix dels seus drets.

(*) El llançament d'aquesta Crida és una iniciativa del Bureau International Catholique de l'Enfance, BICE. Un document de referència acompaña i completa aquesta Crida: pot ser consultat i baixat al portal del BICE, www.bice.org i www.biceinternational.org

10. Ens proposem d'adoptar un enfocament renovat sobre l'infant que tingui en compte les seves necessitats més profundes i alhora el seu dret a la vida i a un desenvolupament integral, comprenent-hi l'espiritual.

11. Tot i aquesta fosca realitat dels infants desarrelats, de vegades tenim una sorpresa: determinats infants donen prova d'una vitalitat i d'una mena d'energia per a resistir, per a redreçar-se i superar d'una manera positiva els greus desafiaments que la vida els imposa. Nosaltres anomenem **resiliència** aquesta capacitat que hi ha en ells. La resiliència incrementa també les oportunitats de veure els seus drets respectats perquè els fa aptes per defensar-se'ls.

12. Per donar tots els seus fruits, la resiliència es desenvolupa i se sosté gràcies a diferents factors:

- La inserció en un medi familiar i comunitari veritablement atent i que sigui percebut com a tal per l'infant.
- Una educació de qualitat tant a l'escola com en el marc familiar i comunitari.
- Pertànyer a una família que pugui subvenir, encara que sigui modestament, a les seves necessitats.
- Una veritable solidaritat viscuda en la família i en la comunitat: aquesta solidaritat obre l'infant a la generositat i a l'esperança de poder trobar sempre algú que sigui capaç d'ajudar-lo.

13. El respecte i la valoració del medi cultural d'origen aporten igualment els **referents indispensables** perquè l'infant s'estructuri i pugui accedir positivament a altres cultures. La vida pren aleshores sentit als seus ulls. La **dimensió religiosa** que l'infant pot haver rebut quan era petit ha de ser preservada i desenvolupada -dins del respecte a la seva llibertat- ja que constitueix un recurs profund per a tota la seva vida.

14. Cal també afavorir **la participació** dels infants, la seva responsabilitat, el sentit dels seus deures, la seva solidaritat; és així que seran protagonistes de la seva vida, que faran evolucionar eficaçment els comportament tradicionals dels adults i esdevindran els millors ambaixadors dels drets de l'infant prop dels seus iguals.

15. Un enfocament d'aquesta mena associa el mateix infant a la promoció i a la defensa dels seus drets. Allà on l'hem pogut posar en pràctica ha demostrat la seva eficàcia.

16. Aquest nou acostament a l'infant demana mobilitzar-se prioritàriament sobre determinats reptes.

D'entre altres reptes identificats (com el dret a la vida, la lluita contra la pobresa, el treball dels infants, la salut, els drets dels infants discapacitats, les noves tecnologies al servei dels infants), es tracta en particular de:

- **Lluitar contra tota forma de violència envers els infants**, ja sigui la pobresa extrema o les violències en els conflictes armats, a l'escola, al treball, en el ciberespai o a la família; és al si de les famílies que la violència és més generalitzada.
- **Garantir una educació de qualitat per a tots els infants**, a fi que no siguin condemnats a la pobresa i a la marginació permanents. En particular, hem experimentat que la intervenció d'educadors mediadors capaços d'ajudar els infants desarrelats a passar gradualment a noves referències culturals tot suscitant i sostenint la seva resiliència afavoreix la seva reinserció i el seu desenvolupament i permet lluitar eficaçment contra l'abandó de l'escola.

- **Donar suport les famílies esdevingudes fràgils**, especialment les famílies monoparentals, i promoure un clima de bon tracte, i reforçar les competències educatives del pare i de la mare.

- **Humanitzar la justícia de menors** i l'assistència als joves en conflicte amb la llei. Davant de l'enduriment de la justícia penal en nombrosos països, volem recordar que la justícia de menors ha de considerar prioritàriament la seva educació i la seva reinserció.

17. Cal posar en pràctica d'una manera efectiva i urgent allò que exigeixen els tractats de drets humans i, més específicament, la Convenció sobre els drets dels infants.

18. Nosaltres, signants del present document, fem una crida urgent **als estats** a fi que:

- a) Ratifiquin, els que encara no ho han fet, la Convenció i també el Protocol facultatiu sobre la venda d'infants, la prostitució d'infants i la utilització d'infants en la pornografia, i el Protocol facultatiu sobre la implicació dels infants en els conflictes armats; aixequin les reserves formulades i continuïn l'harmonització del seu dret intern amb la Convenció.

b) Respectin els compromisos adquirits, en particular l'adopció de polítiques públiques a favor de la infància i de les famílies, i això suposa així mateix subsidis pressupostats prioritaris i suficients, i una voluntat política constant.

c) Cooperin estretament amb el Comitè dels drets de l'infant i els mecanismes de seguiment dels drets humans de l'ONU, i també amb les institucions independents (defensors dels infants...) i les ONG especialitzades en aquest camp a fi de garantir als infants el ple gaudi dels seus drets.

19. Fem una crida **a la comunitat internacional** en el seu conjunt perquè:

a) Afavoreixi el sistema de verificació, d'avaluació i de control de la Convenció, garanteixi al Comitè dels drets de l'infant, i també al sistema dels procediments especials de l'ONU destinats a promoure i a protegir els drets humans, els mitjans per complir el seu mandat.

b) Posi en pràctica noves formes de govern mundial, sobretot per tractar totes les qüestions de caràcter transnacional relatives als infants (migracions, tràfic, xarxes de pornografia infantil, venda d'òrgans...).

c) Reforci en la cooperació internacional un enfocament fonamentat en els drets humans.

d) Exigeixi fermament que els estats respectin el seu compromís de sostenir els països en vies de desenvolupament amb el 0,7% del seu PIB.

e) Afavoreixi una producció, distribució i comercialització equitatives dels béns de primera necessitat a fi de garantir a les famílies els ingressos que siguin el fruit d'un treball digne.

20. Fem una crida **als mitjans de comunicació** perquè:

a) Introduceixin en el seu codi deontològic una reflexió sobre la infància i l'adolescència amb l'objectiu de presentar-ne una imatge digna i respectuosa.

b) Facin ressaltar el valor de la diversitat cultural i afavoreixin el diàleg entre persones, generacions, comunitats.

c) Contribueixin a la difusió d'una cultura dels drets de l'infant, i, en aquest sentit, formin els professionals del sector i produueixin i difonguin publicacions destinades als mateixos infants de cara al seu desenvolupament.

21. Fem una crida **a les autoritats morals i religioses** perquè:

a) Vetllin, a tot arreu on siguin actives, pel respecte i la dignitat dels drets de l'infant.

b) Contribueixin, en unió amb els joves, al diàleg intercultural i interreligiós a fi de prevenir trencaments, reconèixer les diferències i també la igual dignitat de cadascú.

c) Es preocupin sempre, abans de tot, d'educar en valors, ja que és el que pot garantir una vida humana i espiritual digna.

d) Mostrin el valor de cada persona humana tot explicitant els lligams que existeixen entre el seu missatge ètic i religiós i els drets humans.

22. Fem una crida **a les organitzacions de la societat civil** perquè:

a) Divulguin àmpliament i facin conèixer els principis de la Convenció i la mateixa Convenció; i preservin i desenvolupin en la societat una veritable cultura de la infància.

b) Reforcin el treball en xarxa, assegurin una coordinació més eficaç de les seves accions, intercanviïn les seves bones pràctiques i, conjuntament, exerceixin una pressió sobre les autoritats públiques a fi que aquestes apliquin sempre millor les polítiques d'infància.

c) Vetllin perquè les seves iniciatives s'inscriguin en una dinàmica d'escolta dels infants i de les seves necessitats a fi de reforçar la participació dels infants en la vida social i pública.

- d) Estableixin **un informe anual sobre l'estat dels drets de l'infant al món** que tingui en compte els avenços més significatius i les violacions més greus.
- e) Realitzin estudis pluridisciplinars sobre la infància i suscitin noves investigacions en una perspectiva d'experimentació creadora.
- f) Vetllin pel respecte de la dignitat i els drets de l'infant a tot arreu on actuïn.

23. Fem una crida **a tots els homes i dones de bona voluntat** perquè:

- a) Vetllin activament perquè cada infant i tots els infants puguin créixer en condicions dignes i en el ple respecte dels seus drets.
- b) Donin l'exemple de la solidaritat a fi que cada infant pugui fer experiència d'altruisme, de generositat i esdevingui capaç de contribuir al bé comú.
- c) Exigeixin a les autoritats públiques que compleixin amb els seus deures a favor de la família i dels infants, i que millorin constantment les seves polítiques en aquest camp.

24. **L'infant, cada infant, és un do per a la humanitat**, un do que s'inscriu en una història i obre possibles novetats. Suscita sorpresa i meravella i ha de poder, al seu torn, ell mateix meravellar-se del món que li confiarem.

Perquè aquest món tingui rostre humà, ens **cal respectar l'infant**, “posar-nos a la seva altura”:

“Dieu: És cansat ocupar-se dels infants. Teniu raó. I afegiu, encara: perquè hem posar-nos al seu nivell. Hem de baixar, hem d'inclinarnos, hem de corbar-nos, hem d'empetitir-nos.”

Però aquí us equivoqueu. No és ben bé això el que més fatiga, sinó el fet que hagim d'elevar-nos fins a l'altura dels seus sentiments. D'elevar-nos, d'estirar-nos, de posar-nos sobre la punta dels peus, d'oferir-nos. Per no fer-los mal”

Janusz Korczak (**)

Ginebra, juny 2009

(**) Janusz Korczak (1878-1942), pedagog polonès, defensor infatigable de la causa dels infants, mort a Treblinka amb els infants del seu orfenat que no volgué abandonar